

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre . . . 8 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Fő tér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

„Az nem igaz.”

A közvélemény kezd már belefáradni a trónörökös kísérlésének kérdésébe. A politikában is annyiszor és oly sokféleképpen variálták és világították a kérdést.

A képviselőházban azonban megint szóba került s hevesebb jelenetekre adott okot Széll Kálmán és Rakovszky között. Bennünket e helyen nem érdekel, hogy a polémiában ki győzött, ki nem győzött. Csak általánosságban jegyezzük meg, hogy egyik sem győzött, hanem mindkettő legyőzött abból az egyszerű okból, mert mindkettő töle telhetőleg igyekezett fölfelé hizelegni. Ebben a versenyben tényleg legyőzték egymást.

De ami az ügy érdemét illeti, abban tiszta helyzetet nem teremtett sem az egyik, sem a másik. Tiszta helyzetet teremtett Komjáthy annak idejében. — De az

ülésnek egy más, nevezetes mozzanatáról kell beszámolnunk e helyen. Olyan mozzanatról, mely sokaknak nem tűnt fel az ülés alatt, pedig érdemes lett volna rá figyelemmel lenni.

Ez a mozzanat abból áll, hogy *gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter megtartotta a maga szűzbeszédét.* Azok, akik erre a magában véve egyddül álló szűzbeszédre kíváncsiak, bizonyára kezükbe veszik a lapokat és mohón olvassák a képviselőházi tudósításokat, hogy ráakadjanak arra a nagy és tartalmas beszédre, melyet a király személye körüli miniszter tartott abban az ügyben, amely tulajdonképpen az ő ügye.

Lesznek talán, akik csalódottan teszik le a lapokat, miután nagy kíváncsisággal átolvasták azokat és azt kérdezik, mit beszélünk itt mi? Hol az a híres, nevezetes szűzbeszéd?

Pedig úgy van. Rakovszky beszéde közben egyszerre csak fölemelte szavát gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter és oly hangosan, a mennyire csak lehetett, közbekiáltott:

— *Az nem igaz!*

Lett erre nagy éljenzés és taps a kormány részéről. — A minisztert valósággal ünnepezték azért, mert ebben az ügyben végre-valahára az ő szavát is hallatta. *Mert ez volt gróf Széchenyi Gyula miniszter szűzbeszéde a képviselőházban.*

Talán az egész odíózus ügyben, amely akkora port vert fel és amely a magyar álláspont kudarcát jelentette, a szűzbeszéd a legjellemzőbb és a legsajátosabb.

Egy miniszter, aki már hosszú idő óta ül a miniszteri széknél, oly ügyben, amelyben a való tényállást neki kellene tudnia és

A fülbevaló.

Most negy esztendeje történt, hogy egy gazdag fiatal debreczeni háziúr elvette egy még gazdagabb vidéki földbirtokos szép leányát. Az ajándékok között, a melyekkel a vőlegény a menyasszonyát elhalmozta, volt egy pár remek gyémántos fülbevaló, sokat érő portéka és e mellett régi családi kincs. Az asszonyka ezelőtt egy hónappal látogatába ment haza szüleihez és megjelent egy lakodalmon is a városokban. Esküvő után táncz volt, a menyecske pompásan mulatott, de a mulatságnak — a fülbevalója adta meg az árát. Biz az elveszett.

Az asszonyka szörnyen megrémült, félt az urától és az édesanyjával tartott nagy tanácskozás eredménye az volt, hogy amint Debreczen e érkezett, azonnal az ékszerészhez hajtattott és megcsináltatta a fülbevalója hiányzó párját — persze hamis kövel. A férj nem is vett észre semmit, de a sors gondoskodott róla, hogy az eset ne muljon el galiba nélkül. Néhány nappal ezelőtt egy zsuron volt az asszonyka az urával együtt.

Nagy táncz is volt a bucsuzó farsang tiszteletére és a szép asszony pazarul kivette a részét ebből a gyönyörűségből. Másnap déltén a férj, mikor a feleségét megcsókolta, egyszerre ijedten kiáltott föl:

— Nini, hát a fülbevaló hol van?

A menyecske rémülten kapott a fülbevalóhoz. Az a hamis függő megmutatta, hogy ő is meg tudja azt cselekedni, amit az igazi. Elveszett. Biztos, hogy táncz közben hagyta el rózsás tanyáját. A férjnek se kellett több. Nem sokat kérdezősködött, föl pattant és maga rohant oda, a hol este mulattak. A háziasszony bájos mosolylyal üdvözölte, mikor megtudta, miről van szó és átnyújtotta neki a keresett ékszert. Azt azonban már nem állhatta meg, hogy meg ne jegyezze:

— A maga felesége okos kis asszony. Én is mindig mondom, hogy tánczra ne vegyen föl az ember valódi ékszert!

A férj elsáppadt.

— Bocsánat; mondotta, az én feleségemen nincs semmi hamis. Még a fülbevalója sem.

A szeretetreméltó asszonyság nyugodtan felelt.

— Akkorhát megtévesztették, mikor a fülbevalóját vette.

— Bocsánatot kérek asszonyom, de ezt nem ő vette, az még a szegény anyámtól maradt. Én adtam a feleségemnek!

A kellemetlen beszélgetésnek az lett a vége, hogy a férj betért a legközelebb lakó ékszerészhez. Ez aztán hitelesen kijelentette, hogy a fülbevaló köve hamis. A férj csaknem összereszkelt a megdöbbenéstől.

— Akkor az történt — mormogta, — hogy a követ kiszedték és mást raktak a helyébe.

Rettenetes izgatottságban sietett haza. A kapu alatt a táviratkihordóval találkozott.

— Távirat jött a nagyságának, — mondta a portás, — át méltóztatik venni?

A férj idegesen botította föl a telegramot. Az anyósától jött és ez volt benne:

„Fülbevaló megkerült, magam viszem föl, Palinak megmondhatsz mindent.”

Ez a Pali a férj volt, a kinek derengeni kezdett az elméjében. Tíz percz alatt a drámainak indult rejtelem meg volt oldva, az ügy hamarosan elsimult, a kellő magyarázkodás megtörtént, de a menyecske kijelentette, hogy soha többet — nem tánczol életében.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Lusztig és Bán fűszer-, liszt és gyarmatáru nagykereskedése Debreczen, Városi bérház.
 (Uj huscsarnokkal szemben.)
 Hol a kicsinybeni vásárlásoknál is a legolcsóbb árak számíttatnak.
 Moskovist Adolf és fia N-Váradí szesz élesztőgyári főraktára:

amelyet voltaképpen neki kellene földeritenie, nem tud mást mondani, mint azt a két szót: „Nem igaz!”

Ez ugyancsak jellemzi a miniszter urat és azt, hogy miképpen látja el rezzortját; mennyi érdeklődést, buzgalmat tanusít minden dolog iránt, amely az ügykörébe esik.

De mindennél jellemzőbb az, hogy hosszú idő óta, amióta miniszter, szavát a képviselőházban hallani nem lehetett, csak jelen volt, vagy nem volt jelen, aszerint, amint kedve tartotta, most oly nagy ügyben, amely egészében és részleteiben rátartozik, végre megtartja szűzbeszédét és ez csak abból áll, hogy azt kiáltja közbe:

— Ez nem igaz!

Ilyen miniszter csak Magyarországon ülhet a pirosbársonyszéken, ahol nem a tudás, az erély, a nemzeti ügy iránt való lelkesedés és a rátermettség a kvalifikáció, hanem talán a képesség hiánya.

A gondviselés óvja meg ezt az országot az ilyen nagytehetségű kormányférfiaktól.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Apponyi Albert gróf elnököl. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, több kisebb jelentés tétel, mely után következett a költségvetés folytatolagos tárgyalása.

Darányi Ferencz. A tisztviselők érdekében szót emel, mert a magyarországi állami tisztviselők helyzete szomorú. A tisztviselők közül legelső sorban a bírói kar fizetése emelendő, mert a bírói karnak függetlenség kell lenni minden hatalmi befolyás és anyagi befolyástól. Az adóvizéiről beszél ezután és sürgeti a földadó leszállítását s a progresszív adórendszert. Az ipart és a kereskedelmet támogatni kell. Ennek a kormánynak a költségvetést meg nem szavazza, hanem csatlakozik Buzáth és Molnár határozati javaslatához. (Helyeslés a néppárton.)

Molcz Dániel. Elfogadja Fabiny Teophil fejtegetéseit a tisztviselők fizetésemelésére nézve.

A törvényhatósági joggal felruházott városok helyzetéről beszél ezután. E városok a közeli vidékek szellemi irányítói. (Igaz! Ugy van!) Ebből látszik, mily fontos szerepük van a városoknak. Osztrák példákra hivatkozik, a hol az állam meg anyagilag is támogatásban részesíti a városokat. Nálunk 1848 óta egészen máig nem történt meg a városok rendezése. A városok sérelmeit sorolja fel. Végül a nemzetiségi kérdésekről szól.

A kormány politikája iránt bizalommal viseltetik, a költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Beöthy Ákos: A kormány szabadelvűségéről beszél először, mikor a választás kiterjesztésére minden indítvány ellenzettek kisére tuzott állítás. Idealizmussal se dicelkedhetik a tulajdon, addig míg ezen az oldalon ülnek egy Irányi Dániel a mellett s Madarász József a jelenben. A mai politika tisztán csak az udvarképeségre van építve. Hiszen ha meggondolják, hogy ha a katonaságra kiadott óriási összeget kulturális célokra fordítottuk volna, hol állanánk ma, ez is elegendő e politika elítélésére. (Ugy van, a szélsőbalon.) Ez a kormány még azt az ellenállást se tanusítja mint a régi rend. A mai rendszer, a parlamenti rendszer összehangolása. 67 óta a kormányképeségek sine qua-nonja az volt: elfogadni a kiegyezést és az osztrák politikát. (Ugy van! a szélsőbalon.) Nálunk az ellenzék kormányra jutása — kétségtelen — a kiegyezés bukását jelentette volna. Ennek következménye: egészségtelen kormányzat. Nem fejlődött ki az egészséges pártszervezet, nem fejlődött ki az egyéni következetesség, loyális és suly. Volt az a tuisó párt szintén loyális, municzipiálista, liberalis, agrárista, merkantilista. A régi római auguroknál az volt a szokás, hogy ha találkoztak egymással, egymás szemébe nevettek. (Igy tehetnének a bukott miniszterek.) A bukottak, a kik ha megbuktak, nem jöttek át az ellenzékre, hanem odaát maradtak.

Szól ezután a „békeangyalok“-ról. A pártközi megállapodások magánosok közt történtek, nem hozták a Ház elé. Pedig az ilyen új helyzetet teremtő megállapodásokat parlamenti szavazással kellene szankcionálni.

Az olyan fuzió, amilyen most történt, helytelen. Annaira el van telve e fölött fájdalommal, hogy nem bír a tárgyhoz szólni kellő lelki nyugalommal. A miniszterelnök kormányra lépését nem tartja parlamentárisnak. Nem ellensége neki, sőt testi és lelki épségét akarja óvni. Mert a miniszterelnöknek naponként annyi édességet, nyálkáságot kel nyelni, hogy az ő elromlott nyomrának csak használhat egy kis keserű csöpp. (Derűtség, taps a néppárton.)

A miniszterelnök az a tényező, ahonnan minden kiindul, ahova minden visszatér. Ő hozzá a delphi-i jós közönséges kártyavető cigány.

Vázolja a miniszterelnök eddigi működését. Az 1878-iki kereskedelmi szerződés kinek a magyar érdekek elleni megkötése az ő műve Erre osztrák lapok akkori cikkét olvassa fel, melyek — Széllt dicsérik. A boszniai okkupáció óta a miniszterelnök minden kormány végzetes intézkedését megszavazta. Lehetett tőle bármilyen kaviár, az ő lelke egyensúlyát nem zavarta. Az ő érdemét két indokkal emlegetik. Egyik a béke helyreállítása. Ez a kuriai biráskodás. Ebben nincs köszönet. Ez egy kodifikációs kófi. (Derűtség.) Ha jól csinálta meg a békét, akkor elfogadhatta az állását. Ha nem jól csinálta, akkor nem méltóság, ha hat ökor is huzza abba a bársonyszékbe. (Zajos derűtség. Taps a baloldalon.)

A trónörökös-kérdésben a miniszterelnök 3 szarvas hibát követett el.

Széll Kálmán: Meunyi szarvas? (Derűtség)

Beöthy: Három. (Derűtség.) Nem volt kellő előrelátása, egy érdem ellenzéki férfi exkommunikált s végül romtani tudott, de építeni nem.

Angliában a parlamenti váltógazdaság 5-6 évenként változik, a külpolitikában a kormányok akárhányszor legnagyobb ellenfelükre küldték ki. Gladstint, Palmerstont, sőt Andrassy Gyula egyszer gróf Széchenyi Antalt is kiküldte külpolitikai misszióban. Zichy János elég alkalmas lett volna erre az utra. Avagy talán alkalmasabb lett volna Vészi János? (Derűtség.)

Vészi: Alkalmasabb figura lett volna Beöthy Ákos. (Zajos ellenmondás.) Amilyen izléses volt az ön applikációja, olyan a felelet.

Beöthy Ákos: Arra se volt feljogosítva a miniszterelnök, hogy a trónörökös megválasztásából tegyen kovácsoljon.

Szól ezután a kvótaemeléstről, mely Széll Kálmán egyik legvértízitőbb cselekedete. Az érte járó kompensáció niucs biztosítva.

Széll mint képviselő konokul hallgatott, mint miniszterelnök pedig makacsul beszél. Annyit beszél, hogy az nem is szóbeszéd, hanem vizözön.

Széll: Két héce hallgatok.

Beöthy: Később jaj lesz ebből. (Viharos derűtség)

A kormány monopoliumot csinál abból, hogy ha ott nem érvényesülhet valami, sehol se érvényesüljön s ki vagyunk téve annak, hogy a jövő egy sphynx, ki vagyunk téve egy oly alakulásnak, mely anyagi romlásunkat okozhatja. (Ellenmondás jobbról.) A miniszterelnök azt hirdeti, övé a hatalom és a dicőség. Ezt hirdette Bánffy is s mikor megbukott, senki a fülebotját se mozdította érte. Így jár majd Széll is. Visszajöhet még Bánffy s megéri még Széll, hogy senki se mozdítja érte a fülebotját.

Bolgár Ferencz: Ezt már kikérjük!

Beöthy: Ha az urak a kvótát megszavazzák, akkor ezt is elhíhetem. (Zajos ellenmondás jobbról s a nemzeti párttól. Taps a néppárton.)

Jam viti alios ventos! Ezt a kormányt, mely össze van tákolva, ezután el fogja söpörni az idő.

A költségvetést nem fogadja el. (Taps a néppárton.)

Szünet

Szünet után

Dr. Nagy Sándor beszélt a kormány-párt padjáról. Beszédében főleg a hadsereg kérdésével foglalkozott, mondván, hogy az ország nem képes elviselni a nagy terheket. A szolgálati idő leszállítását sürgeti.

Beszélt az önálló vámtérület szükségéről. Az ellenzék gyakran helyeselt, de midőn beszéde végéhez ért és ahhoz a konkluzióhoz jutott, hogy a kormány iránt bizalommal viseltetik és a költségvetést elfogadja, az ellenzék a hó kiáltásokba tört ki, míg a kormánypart teljesen néma maradt. (Hírlik, hogy e beszéd következtében Nagy Sándor kilép a szabadelvű pártból.)

Utána

Trubin János beszélt a költségvetés ellen.

Ezzel az ülés véget ért.

VIDÉK.

Zajos munkásgyűlés. Nagyváradon népes, zajos befolyású munkásgyűlés volt vasárnap, melynek szónokai élesen kikeltek a kormány és a törvényhozás ellen, melyek a munkásokat kellő védelemben nem részesítik. Kemény rendőrtisztviselő a vezerszónokot, Vantus Károlyt többször rendretasított, mire a munkások a rendőrtisztet kiakarták dobni. A nemzetközi szocializmus mellett éltették és a marseillaise éneklése mellett eloszlottak.

Gyilkosság. A hevesmegyei Pély községből rejtélyes gyilkosság hírére jelentik. Farsang utolsó napján Szerény Ferencz 17 éves János fia ugyancsak 17 éves szolgáljakkal, Holló Zsigmonddal elment a szomszéd faluba mulatni. Késő éjjel a szolga egyedül ment haza s gazdájának azt mondta, hogy a János urfi nagyon jól mulat s még nem akart hazajönni. Minthogy azonban a fiu másnap reggel sem érkezett haza, szülei

30 kr. EGY LITER Ó-Kadarka

CSANAK JÁNOS terméso.
kapható:
CSANAK JÓZSEF
fűszer, csemege- és borkereskedés

nyugalankodni kezdtek s keresésére indultak. A határban megtalálták a fiut szétzúzott koponyával holtan. Azonban vallatóra fogták Hollót. A suhancz eleintén tagadta, hogy tud a gyilkosságról, később azonban bevallotta, hogy ő ölte meg „kis gazdáját.” Azt mondta, hogy két idegen ember bérelte föl a gyilkosságra tíz koronáért. Ezt a valamást később visszavonta, azt állítván, hogy veszekedés közben ütött rá s véletlenül verte agyon áldozatát. A vizsgálatot folytatják. Az általános vélemény az, hogy a gyilkost tényleg fölbérelte valaki, mert azelőtt mindig jó viszonyban volt gazdája fiával. Az öreg Szerémynék még négy feleséges fia van, kik mindnyájan ott laknak a közeli tanyákon.

Emberhalál a kártya miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Vészes jankiáltások zavarták fel Uj hely község lakosait vasárnap éjjel. Katz Móríz fiatal kereskedőt véreben fetrengve találta meg az összefutott nép. A borzalmas esetről az alábbi tudósítást kaptuk: Katz vasárnap este átment az ottani olvasókörebe, hol néhány ismerősével találkozott, akik ferbliztek Katz eleinte csak kibiczelt, később azonban őt is bevonták a játékba.

A kártyások között volt Ocskó Ferenc is, aki vásárról jött hazafelé s utközben betért a körbe, majd a kártyások közé keveredett. Ocskónál négy ökörnek az ára volt, a mivel az apjának kellett volna elszámolni, szerencsétlenségére azonban mindjobban belemerült a játékba s éjfél felé már az 500 forint eluszott. A szerencsés nyerő Katz volt. A mikor a játéknak vége lett, Ocskó eltávozott s utána némsokára elmentek a többiek is. Katz egyedül ballagott hazafelé, a mikor Ocskó hirtelen előtte tette s követelte, hogy adja vissza a pénzt. Katz megtagadta Ocskó kívánságát, mire ez egy kést rántott elő s azzal több szurást ejtett Katzon, s azután elvette tőle a pénzt és elfutott.

A segélykiáltásra előfutott embereknek Katz még elmondta, hogy mi történt vele s megnevezte a gyilkosát is, mire azonban hazavitték, meghalt. A kés a szívért érte s ez okozta a halálát. Ocskó a gyilkosság után elmenekült s azóta nem is került elő. A csendőrség nyomozza. A meggyilkolt kereskedő nőtlen ember volt, halála folytán öreg szülei maradtak gyámoló nélkül.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj kir. ügyész. Ő felsége a király a magyar igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Galánffy János budapesti ügyészségi alügyészt a debreczeni kir. ügyészséghez ügyészsé kinevezte.

§ Monstre bűnpör a debreczeni kir. törvényszéken. Rendkívül érdekes s maga iránt, egy jogász körökben, mint kereskedők s általában a nagy közönség között érdeklődést kelő bűnpör tárgyalását kezdi meg a debreczeni kir. törvényszék f. évi február 24. s következő napjaira kitűzött főtárgyalásain. A bűnpör-tárgyalása az

óriási anyag és személyekre való tekintetből f. hó 24., 25., 26., 27. és 28. napjaira van ugyan kitűzve, valószínű azonban, hogy a tárgyalás ezen napokon túl is fog tartani. A vádlottak család bukás büntette s más büntetendő cselekmények miatt vannak vád alá helyezve s névszerint a következők: Feldmesser Gyula, Feldmesser Herman, Schvarcz József, Klein Adolf, Feldmesser Samu, Feldmesser Péter, Rösenfeld Ignác, balmazújvárosi, Grossmann Ignác, tolcsvai, Vidder Márton szikói, Feldmesser Péterné sz. Grossmann Margit balmazújvárosi és Vidder Mihályné szikói lakosok. A vádlottak tehát 11-en vannak. Mint magánvádlók 9-en szerepelnek a bűnpörben leginkább pénzintézetek, közöttük a debreczeni kereskedelmi és iparbank és Közgazdasági bank. Mint sértett, 31, részint fizikai, részint jogi személy szerepel. Ezek közül helybeliek: Nasch és Ungár cég, Roóz Jakab cég, Deutsch Lajos könyvelő és Weinberger Lajos és testvérei cég. A többiek nagyjórészt budapestiek. Tanuként pedig 37-en vannak beidézve, kik részint Hajdumegyieiek, részint más vidékről valók; így sokan M.-Szigetről és Szolnokról. Debreczenből Dr. Balázs Bertalan és Dr. Körössy Kálmán ügyvédek fognak tanuskodni. Szakértők gyanánt Hubay Alajos és Szatmári Mihály debreczeni lakosokat rendelték ki. A főtárgyalásokon Dr. Oláh Miklós törv. bíró fog elnökölni. A közvédat Dr. Bálint Zsigmond fogja képviselni. Védők Dr. Mariska György, Dr. Kardos Samu és Nagy Sándor debreczeni ügyvédek lesznek.

§ A karozagi választás. (Távirat.) A Kuria ma folytatta a karozagi választás ellen beadott petíció tárgyalását. Madarász Imre, a Kossuth-párt tagja győzött a kerületben gróf Kreith Bélával szemben, a ki szíjén a függetlenségi párt tagja. A többség 102 szó volt, de a petíció szerint a választás elnöke közel 200 Kreith-pártit nem engedett leszavazni úgy, hogy korán zárórát tűzött ki. Határozatot nem hozott a Kuria lapunk zártáig.

§ A lengyel gróf. (Fővárosi tudósítónktól.) Sok minden szélhámoságot követett el Budapesten az utolsó két évben gróf Potoczki Henrik, a fiatal lengyel mánás. A gróf, miután millió öröklött vagyonát elpocsékolta, megismerkedett itt szélhámos földjével, lovag Koritovszkyval s aztán mindketten börtönbe jutottak. A lovag, a mint ismeretes, öngyilkosságot követett el a börtönben, gróf Potoczkit pedig ideiglenesen szabadlábra helyezték. Több család miatt emeltek volt ellene panasz s közülök néhányra nézve az eljárást megszüntették, úgy hogy 3-4 vád maradt a kontóján. Mikor a gróf kiszabadult fogságából, a t hitték a panaszosok, hogy vagyonos rokonai rendezni fogják ügyeit, a melyekre már csak három-négyezer forint kellett volt. Ezel bízatta őket Potoczki is, de csalódtak. A gróf ugyanis, alighogy szabadult, elhagyta Budapestet s azóta hírt sem hallatott magáról, sőt a bíróság idézéseire sem jelent meg. Mára már másodszer tüzték ki bűnpörökben a főtárgyalást. Agorasztó bíró elnöklése mellett s ez alkalommal a gróf védője, dr. Klein Rezső sem mondhatott egyebet, mint azt, hogy nem tudja, merre lehet a védelem. Ép ezért dr. Böhm királyi ügyész indítványozta, hogy a bíróság, miután gróf Potoczki osztrák honos, tegye át az

aklákat Bécsbe s aztán ott folytassák ellene az eljárást tovább. A törvényszék ez értelemben határozott s így a nemes gróffal majd a hazájában bánnak el sok szennyes dolga miatt érdeme szerint.

§ Uj járásbíró. Tóby István, zilahi ügyészségi alügyészt, a király a hajdunánási járásbíróshoz járásbíróvá kinevezte.

§ Gyermekgyilkos anya. A debreczeni kir. törvényszék előtt egy fiatal, alig 18 éves cselédleány ült a vádlottak padján, a bűnök legémesebb, legkésőbbbejtőbb fajtájával, a gyermeköléssel vádolva. Pálfi Zsófia, földesi leány és mintegy fél év előtt elszegődött cselédnek egy földesi családhoz. A leány a múlt év tavaszán viszonyt kötött egy legénynyel és ennek a szerelemnek a gyümölcse már az elszegődés idején látható volt Pálfi Zsófián. A múlt év őszén egy napon beteg lett, de reggelre már ismét dologhoz fogott és mi sem történt volna, ha egy félreeső helyen véletlenül nem találta a lakók egy apró gyerek hullát. Az esetet feljelentették a csendőrségnek és a kir. ügyészség emberölés büntetéseért indított vádat Pálfi Zsófia ellen. A debreczeni kir. törvényszék tegnap ítélezett ebben az ügyben. A vádlott azzal védekezett, hogy a gyermek már holtan jött a világra és az orvosszakértők véleménye is oda konkludált, hogy a gyermek halva született. A törvényszék ennek alapján csak gondatlanságból okozott emberölésben találta bűnösnek, mire egy hónapi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebezett.

§ Verekedő cigányok. Két vádlott és két vádló cigány szerepel az alábbi történetben, a melyben a tetlegességnak is bő rész jutott. Szoboszlón történt e história, de az utolsó jelenete a debreczeni kir. törvényszéken játszódott le tegnap délután, még pedig eléggé csattanósan, úgy hogy mire a függöny legördült, az egyik vádlott 8, a másik 2 hónapot kapott egy kis parázs verekedés fejében. Bodi Sándor és Botos Ferencz a két vádlott, Rácz Antal és Nagy Lajos cigányemberek pedig a sértett panaszosok. A szoboszlói cigánybandában némi nézeteltérés oda terelte a dolgot, hogy Bodi Sándor egy bottal úgy sujtotta föbe az egyik panaszos, hogy az hetekig bekötött fövel járt-kelt utána. A verekedésben Botos Ferencz is kivette a maga részét, amennyiben Nagy Lajost agyusztálta meg alaposan. A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson erősen tagadták a vádlottak a terhükre rótt cselekményt, de a tanúk és az orvosi látélet a tényállást a maga valójában tárta a törvényszék elé, mire az Bodi Sándort 8 havi börtönre, Botos Ferenczet pedig 2 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

SZINHÁZ.

Suhancz. Konti József bájos operettje, a Suhancz került színre tegnap este közepes ház előtt. Elmondhatjuk, hogy az operette pompás előadásban került színre.

Komlóssy Emma elemében volt és a közönség zajos tapsokkal jutalmazta egyes ének-számaikat. Bárdos Irma és Reviczky Etel énekekkel és játékokkal egyaránt szép sikert arattak. — A férfi szereplők közül Sziklay és Nagy Gyula érdemelnek dicséretet. Sz—i.

Katalin. Béldi és Fejér operettjéből már annyira előhaladtak a próbák, hogy a bemutató előadását márczius 1-én megtarthatják. A kiváló gondnal előkészített operett főszerepét, Katalint, F. Kállay Lujza fogja játszani, aki a napokban Budapestre utazik, hogy jelen lehessen a Katalin jubiléus előadásán. A művész nő virágvasárnap-tól megvált a debreceni színházról s így ez utolsó szerepe, melyet színpadunkon kreálni fog.

Diszelőadás a színházban. A Csokonai-kör ünnepélyére Debreczenbe érkező székely vendégek tiszteletére vasárnap este diszelőadás lesz a színházban. Ez alkalommal Benkő székely tárgyú hatásos drámája Bukow, vagy a székelyek hóhérja kerül színre. A darab egyik érdekessége az, hogy a színtársulat bemutatja a székelyek érdekes viselkedését, szokásait és tánczeit, melyek bemutatásán Makray Dénes buzgólkodik. A darab két főszerepét Komjáthy János és Komjáthy Z. Teréz játsszák.

A sasok. Rákosi és Gutti sikerült bohózata pénteken kerül színre. A bohózat, mely a társ-szerzők legsikerültebb műve, a féltékeny férjet figurázza ki egy ügyes, a figyelmet állandóan lekötő mulatságos mese keretében, melynek ötletessége és kacagató élcei folyton derült hangulatban tartják a közönséget. A bemutató iránt nagy az érdeklődés.

Tapolczai Dezső ma újból fellép. Odry Árpád betegsége folytán a mára hirdetett „Nevezetes kastély“-nak el kellett maradnia. Komjáthy igazgató tehát sürgőnyözött Tapolczai Dezsőnek, a vigaszínház tagjának, hogy játssza el a *Páholyban* szerepét, mely a „B“ bérletből betegsége folytán már kétszer elmaradt s legutóbbi előadásakor már delben minden jegy elfogyott. Így kerül ma este színre újból a *Páholy*, Tapolczai vendégfelléptével.

Műsor:

Csütörtökön: *San-Toy*, operett 3 felv. Pénteken: *Sasok*, vígjáték 3 felv. Szombaton: *Ugyancz*. Vasárnap délután 3 órakor félhét órákkal: *Debreczen a holdban*, tündéres látványosság dalokkal és táncokkal 10 képben. Este fél nyolckor: *Bukow*, színmű 4 felvonásban.

ÚJDONSÁGOK.

* **Bőjti istentisztelet.** Az ág. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet tartatik.

* **Az adófelszólamlási bizottság elnökei.** A magyar kir. belügyminiszter — mint értesülünk — a debreczeni pénzügyigazgatóság területén működő adófelszólamlási bizottság elnökévé Komlóssy Dezső nyug. törvényszéki bírót, helyettes elnökké pedig Dalvey Lászlót nevezte ki.

* **Feljelentett ügynökök.** A Bécsi Biztosító Társaság büntetőfeljelentést tett a debreczeni rendőrség büntető osztályánál két ügynöke ellen, kik a társaságot érzékenyen megkárosították. A rendőrség a megejtett nyomozás során megállapította, hogy Tóth Imre debreczeni és Kovács Lajos mihályfalvai ügynökök a közel vidéken, de különösen Balmazújvároson több biztosítás-kötést csináltak s meghamisítva a nyugtákat, különféle díjakat szedtek fel a becsapott néptől. A társaság kárát ez ideig nem lehet tudni, mert a két csaló ellen folyton érkeznek az újabb panaszok. A vizsgálat tovább folyik.

* **A gyorsvonatok gyorsítása.** Rég nem voltak oly lényeges menetrend-változások, mint amilyenek május elsején lépnek életbe a máv. fővonalain. Ugyanis fokozni akarják a gyorsvonatok átlagos sebességét, mely ez idő szerint a 60 kilométert alig haladja meg és első sorban a bécs—budapesti forgalomban az összes gyorsvonatok menetrendjét 450 perczről 4.05 perczre akarják leszállítani. Egy gyorsvonat, mely délután 3 órakor indul Bécsből Budapestre és 5.15 perczkor Budapestről Bécsbe, már két éve 4.05 percz alatt teszi meg az utat és most az államvasutak új szerkezetű, pompásan bevált lokomotívjai segítségével az összes Bécs és Budapest között közlekedő gyorsvonatoknál hasonló menetsebességet akarnak elérni. Hasonlóképp gyorsítani fogják a budapest—fiumei és budapest—debreczen—m.-szigeti gyorsvonatok sebességét és végeredményében átlag 80 kilométernyi menetsebességre törekcsenek a máv. valamennyi elsőrendű vonalain. A május 1-én életbelépő nyári menetrendnél ezen gyorsítás részben már életbe lép. A fővonalon Budapest és Bécs között talán még előbb. Az utazóközönség, melynek az idő pénz, bizonyára hálásan fogadja majd az utazás gyorsítását.

* **Debreczen város gazdasági élete 200 év előtt** czímmel — mint egy kiváló gazdasági író jellemzi — „érdekes és riapos dolgozat“ jelent meg Budapesten a magyar tudományos akadémia s a földművelésügyi minisztérium által támogatott „Magyar Gazdaságtörténelmi szemle“ füzetében. E minket közelebbről érdeklő s közel két nyomtatott ivre terjedő munkán Zoltai Lajos városi segéd levéltárnok írta a közlevéltárban tett kutatásai alapján. A szerző igen sok, még eddig ismeretlen adatokat hoz nyilvánosságra városunk gazdasági, különösen pedig mezőgazdasági állapotáról s állításait mindenkor a forrásuk pontos megnevezésével támogatja, amely források a XVII. század második és a XVIII. század első feléből valók. Zoltai érdekesen ismerteti Debreczen akkori népességét; a különböző kereseti ágak elterjedését; a szántás-vetésre, legeltetésre, kaszálatásra, erdőgazdálkodásra, szőlőművelésre stb. vonatkozó statumokat és egyéb hatósági intézkedéseket. Törelményét rendkívül becses adatokkal rekeszti be, amikor Debreczen város 1676—1683. évi számadása segítségével kimutatja: miféle pénzbeli bevételei és kiadásai voltak azokban a szomorú és terhes időkben a debreczeni res publicának. Így például 1676—1683 között a város hétszázezer frt. értéket meghaladó bort adott el, s ebből az üzletből a boros gazdákat

illető összeg, kezelési költségek, bitangba ment borok ára stb. levonása után közel másfélszázezer frt. haszna volt a nemes városnak. Ser és égettbor mérésből 9 év alatt 10.000 frt. volt a jövedelem. Adókból is ugyanezen idő alatt 263.000 frt. folyt be s ennek kisebb része a város saját szükségleteit fedezte, vagyis községi pótdadó természetével birt. A város különféle bajai 14000, a vásár pénzek 17000 frt. jövedelmet hoztak. Legutolsó helyen szerepeltek a praediumok, vagyis a zálogban birt puszták: u. m. Ebes, Szepes, Fancsika, Haláp, Bánk és a Szepesi lovászok földje, amelyet az alsó járáshoz, továbbá: Macs, Hegyes, Monostor, Szent-György, Zelemér és Pallag, amelyek a felső járáshoz tartoztak. Ezek együtt véve is évente alig hajtottak többet 1000—1200 frt. nyers bevételnél. Némelyik pusztának évről évre egy dénár pénzbeli jövedelme sem volt. Hanem ezeknek más-ként vette hasznát a város és polgárság.

* Vagyon a szalmazsákban.

Egy asszonyról szól ez a hír, a ki tegnap emelt panaszt a rendőrségnél. Még december 31-én történt — úgy mondá — hogy egy sertést öletett. A disznó perzselésére egy talyigással alkudott meg, a ki annak rendje és módja szerint végzte köteleességét. A perzselésnél vették észre, hogy a szalma nem lesz elegendő. Az özvegy asszony, hogy a perzselés fennakadást ne szenvedjen, oda adta az ágyában levő szalmazsákot, hogy annak tartalmát használja fel a perzseléshez. A disznó ölés gondjai közt egész megfelledezett arról a kis vagyonjáról, melyet egy harisnya szárába göngyölve a szalmazsákban rejtetgetett. Hetek multak, mikor egyszer szüksége lévén pénzre, észbe jutott féltékenyen őrzött kincse. Hasztalan dulta fel a szalmazsákot, pénzét nem találta sehol. A háromszáz-kilenczvenhat koronáról szóló takarékpénztári könyve és száznolczvan korona készpénze eltűnt. Az özvegy asszony most a rendőrség segítségével reméli elveszett pénzét visszakapni.

* Adomány a szegényháznak.

A város szegényügyi bizottsága tegnap délután Oláh Károly elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen Kiss Lajos szegényházi gondnok bemutatta Vetéssy Béla rendőrfogalmazó ezüstkehely ajándékát, a melyet a szegényház szegényeinek az urvacsoaraosztáshoz ajándékozott. A szép adományért a bizottság köszönetet szavazott.

* Sikasztó segédjegyző.

Sós Albert volt vámospécsi segédjegyző ugyancsak visszaélt a hivatalával járó bizalommal. Kevés fizetése mellett uri passzióit csak úgy elégitette ki, hogy hozzá nyult a hivatalos pénzekhez s különösen a kórházi ápolási költségeket kezelte el. Az előljárásság hivatalától felfüggesztette a hűtlen jegyzőt és sikasztásért feljelentette a debreczeni rendőrség büntető osztályánál.

* **Makai sóhaja.** Makai uramat, a székely képviselőt meghívták az udvari bálba. A harisnyás képviselő felsőhajtott:

— Fölfordult világ van itt Pesten!
Előbb bejutok a *Házba* s csak azután jutok be az *Udvarba*!

* **Személyi hír.** *Puky Gyula* főispán tegnap reggel a fővárosba utazott és — mint értesülünk — csak a jövő hét első napjaiban tér vissza Debreczenbe.

* **Öngyilkosság fejfájás miatt.** Tegnap reggel egy Tóth János nevű hatvankét éves ember vetett véget életének. Levelet nem hagyott hátra, melyből végzetes tettének indító okát megállapítani lehetne. Rendezett anyagi körülményei voltak s családjával békés egyetértésben élt. Családjá el sem tudja képzelni, hogy az öreg ember miért vágyott a halálba. Tegnap reggel korán kelt és heves fejfájásról panaszkodott feleségének. Azt hisszük ez volt az ok. Kevéssel azután azt mondta, hogy elmegy egy kis friss levegőre. Ugy 7 óra tájba távozott el Kut-utcai lakásáról és utját egyenesen a Liba-kert felé vette, hol egy kis földje volt. A pajtába ment ahol a mestergerendára kötelet kötött és felakasztotta magát. Az öngyilkosságot két rendőr vette észre, a kik telefonon értesítették a bűnügyi osztályt. Dobos rendőrbiztos dr. Balkányi Emil kerületi orvossal a helyszínére mentek, de már csak a beállott halált konstatálhatták. A hullát beszállították a kózkórházba, honnan valószínűleg holnap fogják eltemetni.

* **Értesítés.** A város számvevőségi hivatala, házipénztára és gyámpénztára e hó 20. és 21-ik napjain (csütörtök, péntek) a hivatalos helyiségek takarítására miatt, hivatalos órákat nem tart.

* **A katonaság lábbelije.** A közös hadügyminiszteriumban tanulmányok folynak a hadsereg lábbelijének reformja tekintetében. Abból indulnak ki, a mit egy híres angol tábornok mondott: „A katonának két dolgra van szüksége. Az egyik az, hogy a lábán jó cipő legyen, a másik az, hogy a bornyujában is legyen egy pár jó cipő, mert a háborukat ma már nem kézzel, hanem a lábakkal nyerik meg.“ Az újítás lágyabbá és könnyebbé akarja tenni a hadsereg lábbelijét s ezért egy a bőr minőségében, mint a kiállításban lesznek változások. Nemesak a felsőrész, hanem a talp is lágyabb lesz, a nélkül, hogy a lábbeli tartóssága szenvedne.

* **A temető tolvajai.** Kiss István és Molnár Mihály homokkerti lakosok a téli időre szükséges tüzelőfát úgy szereztek meg, hogy éjjelenként kijártak a lakásuktól nem messze eő Várad utcai temetőbe s ott a fejfákat kidöntötték. A kidöntött fejfákat baza vitték és feltűzelték. A sírfosztogatásnak a csósz vetett véget, ki a két fosztogatót rajta csípte. A rendőrség bűnügyi osztálya tegnap befejezte ellenük a vizsgálatot s ügyüket áttette a kir. ügyészséghez.

* **Elhelyezett árvaanya.** A válás- és közoktatásügyi miniszter Vida Ilonát, aki a debreczeni országos tanítói árvaházban mint segédárvaanya működött, a kecskeméti árvaházhoz árvaanyává kinevezte.

* **Kováts-féle Kőszényszesz** gyorsan elmulaszt mindennemű hüllésből származó rheumát, szaggatást, fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kováts Nándor gyógyszerész-nél a Fehér Hattyu gyógyszerertárban.

* **Ujabb adományok az ingyen kenyér javára:**

Csengeri Ferencz ur	5 kor.
Ujlaky József ur	2 "
Némethy László ur	5 kor.

Együtt 12 kor.

Előzőleg befolyt 1892.67 fil

Összes bevétel 1904.67 fil

Összes kiadás 1745.27 fil

Pénztári maradvány 159.40 fil

Adományozott továbbá Csengeri Ignác ur 25 kiló kenyeret. Mindezen adományokat őszinte s hálás köszönettel nyugtázza: Debreczen, 1902. február hó 18. Varga Károly jegyző, bizottsági pénztárnok.

* **A siketnémák előadása Debreczenben.** A váci országos siketnéma intézet két tanára, négy fiú és két leány növendéke, február 19-én, ma délután 5 órakor a városháza nagytermében a siketnémák nevelése és oktatásáról elméleti és gyakorlati előadást tartanak. Belépő-díj ülőhelyre egy korona, állóhelyre 60 fillér, karzatra 40 fillér. A tiszta jövedelem a Debreczenben felállítandó siketnéma iskola felállításának alapja javára fordítatik s ezért felülfizetéseket is köszönettel fogadnak. Jegyek előre Szentkirályi Tivadar üzletében, és négy órakor a pénztárnál válthatók. Debreczen város humanus érzelmű polgárainak melegen ajánljuk jóakaratu figyelmébe és pártfogásába a mai előadást.

* **Figyelmeztetés.** A filléregylet tea-estélye alkalmával a teremben maradtak következő tárgyak: u. m. egy csipkekötő rózsaszín díszítéssel, egy fekete legyező és két sál H. A. pecséttel ellátva. Tulajdonosaik átvehetik ezeket az evang. paplakon (Miklós-u. 3. sz.)

* **A nagyerdei körut.** Valamikor régen szó volt már lapunkban arról a kérvényről, melyet dr. Tüdös János és társai adtak be a városi tanácshoz s amelyben azt kérelmezik, hogy a nagyerdei csószháznál a nyaralók felé elterülő utat köveztesse ki és lámpákkal lássa el a város. A kérvényt a tanács kiadta az erdészeti bizottságnak, amely f. hó 22-én Oláh Károly tanácsnok elnöke alatt veszi tárgyalás alá. Ezzel egyidejűleg sor kerül a mérnöki hivatal ama tervezetére is, am lylyel a nagyerdei körutat éppen a kérelmezett rész érintésével szeretné a mérnökség megvalósítani. A sétakerthi villái tól indulna ki, kerülné meg a parkot és a leveles csárda mellett húzódná fel a csószház előtt elhúzódó fűtőig. Nagyon szép ez a terv, de igen korai. Pénz kellene hozzá, még pedig sok pénz. Az pedig nincs. Olyan gazda, a kinek nincs felesleges pénz a bugyelárisban, az ne menjen bele ilyen költsékezésbe. Nagy családja: a város polgársága sinylené meg.

* **Zeneestély az Angol királynő szálloda éttermében.** Az Angol királynő szálloda éttermében minden szerdán este a Magyar testvérek zenekara, minden csütörtökön és pénteken este pedig a Rác Károly zenekara tart zeneestélyt.

* **Igyunk szénsavval telített ebesi ártézi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital.** Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

A király és Barabás Béla.

Budapest, február 18. A tegnapi udvari ebéden résztvett Barabás Béla is, Nagyvárad képviselője. A cerclen a király megszólította Barabást s kérdezősködött a város viszonyai felől. Barabás kiemelte a város áldozatkészségét, melyet úgy kulturális, mint katonai czélok tekintetében bebizonyított. A király érdeklődéssel hallgatta Barabás előadását s megdicsérte a várost.

— Szép, hogy a város ily áldozatkész.

Eltűnt osekkek.

Budapest, február 18. A Bankegyesület-váltóüzlet részvénytársaságnál egy nyolczezer és egy huszezer koronás csekk elveszett, Szalai Tomát, a levelezési osztály főnökét gyanúsítják, a kit a rendőrségen reggel óta vallatnak.

Véres kalap a Reichsrathban.

Budapest, február 18. Bécsből távirják, hogy a Reichsrath mai ülésén *Ellenbogen* szocialist. sürgős indítványt terjesztett be, hogy Triesztben az ostrom-állapotot megszüntessék. Kinos megdöbbenés támadt, mikor egy papircsomagot bontott fel s abból egy sárral befecskendezett, golyóktól átlukasztott kalapot kivett, a melyhez agyvelő részek tapadtak.

— *Ez Goess gróf helytartó dadalmi jelvénye* — kiáltotta, magásra emelve a kalapot. — *Körber ur vigyázzon, merl ez önnek az állásába kerülhet. Bevert ablakok még nem kívánnak halálos ítéletet.*

Körber nyomban válaszolt s azt hangsúlyozta, hogy a batóságok törvényesen jártak el.

Wallburg báró szabadlábbon.

Budapest, február 18. Wallburg Ernő bárót, a kinek ügye pár hét előtt még a külföldi lapokat is foglalkoztatta, ma szabadlábba helyezték.

A búr háboru.

London, február 18. Kitchener jelenté Pretóriából, hogy a mult héten beérkezett jelentések szerint az egyes brit csapatok megölték 17, megsebesítettek 5 és elfogtak 107 búr. 138 búr megadta magát. A Fokföld középső része megvan tisztítva az ellenségtől. Piet Vessels kommandóját visszaszorították nyugat felé. A kis csapatokra felbomlott búrkommandókat nehéz elfogni. Pawlinson

ezredes a vele szembenálló búrsapatokat Zuckerboschrandtól kelet felé szorította. Az e hó 12-én lovasított gyalogsággal vívott harcban más búrok között Werthuitzen lovaszászlós is elesett. Spens Amsterdamtól délre 12 búr fogott el, 9 búr megadta magát.

Kroonstad, február 17. Az angol csapatok egyesített hadműveletei a legutóbbi nagy hájtóvadászat alkalmával a következő eredménnyel jártak: **fogságba esett 300, megsebesült 25, elesett 15 búr.** A foglyok között volt Bsters parancsnok is, a ki időközben Heilbronneroadban belehalt sebeibe.

Felkonozolt expedíció.

Budapest, február 18. Párisból távirják, hogy a „Patrie“ című ujság tudománya expedícióját a Pápuák szigetére emberevők megtámadták, **huszonötöt közülök felkonozoltak** és harminczhármát megsebesítettek. A menekülők a sebesülteket magukkal vitték a hajóra.

A Beöthy—Liptai-ügy.

Budapest, február 18. Beöthy Lászlónak, a Nemzeti Színház igazgatójának panaszára a budapesti törvényszék Liptai Kornélt becületsértés és rágalmazásért vád alá helyezte.

A torontáli főispán.

Budapest, február 18. A torontáli főispánságra Urbán Péter aradi főispán van kiszemelve. Kérdés azonban, hogy Urbán hajlandó lesz-e a mostani állását ott hagyni, hogy nagy küzdelmek árán Torontálmegyében a rendet helyreállítsa.

A barcelonai sztrájk.

Barcelona, február 17. A város főbb pontjait katonaság tartja megszállva. A katonaság és a sztrájkolók között a Matalónai-téren összeütközésre került a dolog, a melyben **három ember életét vesztette és 35 megsebesült, köztük kilencz selyosan.** A nyugalom most helyreállt. A várost katonai őrségek járják be.

Barcelona, február 17. Az általános sztrájkot néhány nap óta készítették elő a mostani mozgalom vezetői. A közúti vasut és az omnibuszok forgalma teljesen szünetel. Az üzletek, kávéházak és a bankok zárva vannak. A sztrájkolók megámadták a piacra hazatérő cseledek és elvették tőlük az élelmi szereket. Tegnap este lapok nem jelentek meg. A rendőrség sok embert letartóztatott. Katonai segédsapatok jöttek a városba. Az utcákat asszonyesoportok járják be vörös zászlókkal és kényszerítik a kereskedőket, hogy boltjaikat bezárják. A sztrájk Barcelona egész környékére is kiterjed. A sztrájkolók száma körülbelül 80.000 lehet.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Rainer főherceg jubileuma.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelentik: Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter egy honvédelmi küldöttség élén ma délelőtt tisztelgett Rainer főhercegnél és Mária főhercegnénél, hogy üdvökvánatait a magyar honvédség és csendőrség részéről kifejezze. A főhercegi pár kitüntető szíveséggel fogadta a deputációt, a melynek tagjait reggelire meghívta.

× **Csiszár Imre holtteste.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti rendőrség még mindig keresi Csiszár Imre napszámának tetemét, a mely a napokban ritka különös módon tűnt el. Csiszár Imre legutóbb az Erzsébet királyné utjának egyik pálinkamérésében iddógált. Bekeb János nevű barátjával. Utóbb összeczivakodtak és Bekeb hatalmas ütlegekkel fölébe kerekedett Csiszárnak. Csiszár végre is kiszökött előle az utcára, de Bekeb utólrta és úgy elagyabugyálta, hogy Csiszár mocszanni sem tudott utána. Bekeb ekkor fölkapta Csiszárt és neki támasztotta egy kapunak. A szomszédok csak nézték a különös esetet, de nem léptek közbe, mert azt tudták, hogy Csiszár részeg és elhitték Bekebnak azt a meséjét, hogy társa őt meg akart lopni s azért páholta el Csiszárt. Tíz percczel később Csiszár eltűnt és máig sem került elő. Hogy ment el a kaputól, maga ment-e el, avagy úgy elvitték-e, erről senki sem tud fölvilágosítást adni a rendőrségnek. Bekeb János egyre azt erősítgeti, hogy Csiszárt azóta nem látta. A rendőrség ellenben azt gyanítja, hogy Bekeb Csiszárt, aki vagy halott volt, vagy csak annak látszott, belevetette a közeli Rákos patak vizébe. Felkutatták különben a környék minden bokrát, trágyadombját, mert az sem lehetetlen, hogy Bekeb a tetemet elásta. A rendőrség az esetről értesítette a dunamenti községeket, hogy kísérik figyelemmel a partra vetődő hullákat, mert a Rákos patak aigbanem a Dunába vitte Csiszár holttestét.

A csoda-kut.

— Saját tudósítónktól. —

A délvidéken nemrégiben az a hír terjedt el, hogy Stefanidesz János hidegkuti szabómester kutjában megjelent a Szűz Mária s azóta annak a kutnak a vizétől meggyógyulnak a betegek.

A környék népe — mint nekünk írják — ennek a hírnek hallatára tömegesen zarándokolt Hidegkutra, hogy megnézzék a szent kutat és vizet vigyenek belőle.

Az élelmes szabómester, a ki úgy látszik, maga eszelte ki a kut csodás történetét, felhasználta az alkalmat vagyonszerzésre, mert nemcsak a vizet adta el drága pénzen, hanem azt is meg kellett fizetni, ha valaki bele akart nézni a kutba, hogy a Mária képet meglássa.

Pár hétig elég sikeresen folytatta Stefanidesz az üzletet, a nép azonban eucsujárást rendezett a kuthoz, ami felköltötte úgy az egyházi, mint a polgári hatóság figyelmét. A plébános a szószékről világosította föl a n ppet, hogy az egész dolog csak mese

és arra való, hogy a kut tulajdonosa hasznót nyerjen belőle.

A plébános beszéde azonban csak fokozta a nép kíváncsiságát, ugyannyira, hogy végre is a főszolgabírónak kellett közbelépni s a mult szombaton hatósági közegek közreműködésével megkezdték a kut betömését, ami azonban nem ment olyan könnyen, mert a Stefanidesz által felzgatott nép ellenszolgált a hatósági intézkedésnek, meg akarta akadályozni, hogy a kutat betömjék s megtámadta a csendőrséget is, amiért aztán a csendőrség kénytelen volt a fegyverét használni.

A fegyverhasználatnak négy súlyos sebesültje van, mind a négy asszony, a kik élénk részt vettek a lakosság izgatásában. Henter Anna és Kaltenekker Ádámné vitték a vezérszerepet, akik most súlyos betegen fekszenek s felépülésük alig remélhető.

A csendőrség az izgató Stefanideszen kívül 8 egyént tartóztatott le, akiket átadtak a bíróságnak.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Irta: **Than Gyula.**

Bogátinének jól estek a lelkesedés és a bizalom szavai, de azután nem késett mindjárt kijelenteni:

— Én azonban mégis aggodom.

— Miért anyám?

— Ahogy ügyvédünk mondta, a legutóbbi tárgyaláson Bogáti Péterné még tovább ment vakmerőségében és azzal érvelt, hogy édes atyád csak látszólag tartozott a Bogáti nemes-familliához, mert édes atyád nagyapádnak törvénytelen gyermeke volt.

Az ifju Bogáti arca kipirult, ajkait reszkettek, a kezét ökölbe szorította s indulatosbn kiáltotta:

— Ez gyalázat!

— Jól mondod édes fiam! Ez gyalázat. Látod mire képes az én sógornóm, akivel szemben én nemeslelkűen bántam el. Pedig látod, nekem nem volt más vagyonom, mint neki; én nem támaszkodhattam más segítségre a te neveltetésedre, a te jövőd biztosítására, mint arra a vagyonra, amit, édes atyád hagyott nekünk. Neki pedig volt félmillió vagyona s tehetetlenségében még azt is megirigyelte, amint mi nállánál az ő részesezéséről is jogosabban örököltünk. Ő csak három évig tartozott a Bogáti familliához, de én huszonhét évig éltem együtt szeretetben édes atyáddal... Nagyapád imádtad apádat, sokkal jobban szeretted, mint a másik fiát Pétert, akinek az özvegye most ezzel a rut eszközzel tör ellenünk.

— Mit akar az az asszony — kiáltott fel Béla. — Mit akar tőlünk, tőled, az én szegény világtalan édes anyámtól s mit akar én tőlem. Van szive, van lelke, hogy megfosszon téged és engem, ami jogos vagyópunktól.

Az ajtó kinyílt s egy magas férfi, a Bogátiné ügyvédje lépett be.

— Már megfosztott — szólott az ügyvéd, aki ezután bemutatkozott Bélának és szívélyesen üdvözölte Bogátinét.

— Hogyan, az ügyvéd ur eljött Budapestről — szólott Bogátiné. — Itt nagy dolognak kellett történni. Ezt az utat hiába nem tette meg.

— Ugy van nagyszony — szólott az ügyvéd. — Jól sejt, nagy dolog történt. Amit multkori állítésem alkalmával kifejtettem, azt most mint törvényes határozatot kell tudomásukra juttatnom. Kötelességemnek tartottam a közöttünk levő jó viszony után, hogy jó eleve figyelmeztessen s hogy készületlenül ne találja ami történni fog:

— Mi fog történni? — kérdezte reszkető hangon a világtalan nagyszony.

— A per eldőlt. A törvény elfogadta a Bogáti Péter igazolását s a teljes vagyoni örökösének őt mondta ki. Nagyszony itt már más mód nincs, mint a csendes visszavonulás. Ha el akarja kerülni a találkozást Bogáti Péternével meg a leányával, hát legokosabban teszi, ha kiköltözködik innen s elhagyja Kápolnát, még mielőtt ők ide jönének. Mert úgy tudom, hogy Bogáti Péter a leányával Jolán kisasszonnyal ide jön lakni.

A nagyszony jóságos arca elborult. Hálgyoggal borult szeméből könny perdült arczára:

— Hát vége... Mindennek vége!... El kell hagynom az ősi fészket, boldogságom, nyugalmam édes otthonát. Ezt a helyet, a hová mint fiatal asszony léptem be, akkor azt hittem, hogy egész életemen keresztül nyugodtan buzhatom meg magamat. El kell hagynom ezt a községet, ahol minden lelket ismerek, ahol engem is minden lélek ismer, ahol mindenkit szeretek és engem is mindenki szeret. Akkor hagyjam el, amikor önmagammal tehetetlen vagyok, sőtéttség borult a szemeimre, nem látok s két kezemmel dolgozni sem tudok.

A nagyszony zokogásba tört ki. Bogáti Béla odasietett hozzá. Simogatta, csókolt és szeretetteljes szóval vigasztalni igyekezett az édes anyját.

— Ne busulj édes jó anyám... Nem hágy el az Isten minket sem. Te nem látsz! Látok én! Van két kezem, munkakedvem, majd dolgozom én s megkeresem neked s magamnak is a betevő falatot.

Azután az ügyvéd felé fordult Bogáti Béla:

— Ügyvéd ur! A mit érettünk eddig tett, hálásan köszönjük. Én leróvóm érte tartozásunkat. Csak egyre kérem még... Igaza van, mikor azt mondja, hogy idejében hagyjuk el a kastélyt és ne találkozzunk azokkal, a kik kiűztek innen bennünket. El is megyünk De kérem az ügyvéd urat... Mondja meg Bogáti Péternének és a kisasszony leányának, hogy tanuja volt ennek a jelenetnek. Mondja meg, hogy átok nélkül tértünk ki előlük s hogy csak egyet kívánunk neki: Adjon az Isten neki olyan boldogságot, amelyet tőlünk elvett. De kerüljön beünket, kerüljön engem. Mert ha mindent, azt az egyet, hogy az édes atyám emlékét meggyalázza, nem feledem el neki s a mi találkozásunk végzetes lenne... Édes anyám!... Töröld le könnyeidet... Itt!... Itt nincs a mi számunkra hely... Az Isten más utat jelölt a számunkra, ő fog bennünket megsegíteni. Erőt, munkakedvet érzek magamban s én foglak téged, öreg napjaidra boldoggá tenni...

— Folyt. köv. —

A tenger fia.

— Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

— Azt nem, mert már megtette volna régen, mondá Disko, hanem úgy látom, miniket akar elsülyeszteni. Ugye Tom Platt, nem veszed ki, hogy az első fele nagyon mélyen jár?

— Ha ez a rakodási módjuk, akkor

nem igen biztos a hajó léte, mondta a tengerész igen halkan. Ha kivette a kötélteperjét, jobb volna, ha a szivattyukhoz látnának.

A nyomorult tákolmány feltörtetett, recsegve, ropogva oldalt fordult és a We're Were előtt kiáltásnyira haladt el.

Egy szürke szakállu ember állott a korlát elé és vastag hangon kiáltott át valamit, amit Harvey nem értett De Disko arca elsötétült.

— Azt mondja, mindent feláldoz, csak hogy rossz hirt vihessen. Csunya vihar van mögöttünk, azt mondja. Mögötte még csunyasabb van. *Abishai!* Hóó! A karját fel és le emelgette, mint mikor az ember a szivattyut kezeli és előre mutatott. Amazok meg gunyolták és nevettek.

— Vigyázzatok! Imádkozzatok! Forduljatok vissza! ordított Abishai. Förtelmes vihar jön — egy élő hullám! Jah! készüljétek az utolsó utra, ti gloucesteri patkányfogók. Nem látjátok többé Gloucestert, soha, soha!

— Örült, bolond — mint rendesen. De jobb szeretném, ha nem találkoztunk volna vele.

A hajó elszórt és már nem igen lehetett hallani az ősz ember szavát, amint a Bölények öbléről, tánczról és holt emberrel kiáltott át valamit. Harvey reszkedett. Látta azt az összegabalyodott hajót és vad szemü embereket.

— Nagyszerű egy uszó pokol lehet az. mondá Long Jack. Kiváncsi vagyok, micsoda gazságot követtek el ismét.

— Halászbárka szintén, magyarázta Dan Harveynek, azonkívül gyakran be-bevitorláz az öbölbe prédáért. De-hogy, haza nem megy soha, csupán a déli és keleti partokra amott, mondá és felmutatott az újfoundlandi könyörtelen partok felé. Az öreg engem sohse akar oda vinni. Gaz népség van arra és Abishai a leggalább köztük. Láttad a hajóját? azt mondják, már hetven éves; az utolsó a régi marleheadi bárkák közül. Manapság már nem építenek ilyeneket. Abishai azonban nem jár Marbleheadon. Ott nincs rá szükség. Uszik ide-oda tele adóssággal és átkozódik, mint hallod is. Ő maga mondja, hogy már tíz éve, hogy Jónás. Italt visz csak magával, azt meg azért kapja, mert jövendőt mond, meg jó szelet jósol. Azt hiszem bolond.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szerdán, „B” bérletben:

Tapoleczay Dezsőnek,
a vígszínház művészeinek vendég-felléptével:

A Páholy.

Bohózat 3 felv.

Holnap esütörtökön „C” bérletben.

SAN-TOY.

Operette 3 felvonásban.

Köhögés ellen legjobb a kolle-mes izű **Kaiser-féle MELL-BONBON**, amiről 2740 hitelbizonyítvány tanuskodik. Biztos hatású **köhögés hurut rekedtség s elnyálkásodás ellen.** Felülmul bármely hasonló készítményt 1 csomag ára 20 és 40 fillér. Kapható: gyógyszerárakban és előkelőbb üzletekben.

Honi gyártmány.

Saját műhelyemben készült legjobb divatu izléses kivitelű

== cilinder ==
3 ftról feljebb. Nálam vásárolt cilinder-ek vasalását mindenkor díjmentesen esz- közlöm.

Kemény és puha kalapok
tisztítását és átalakítását jutányosan teljesítem.
Zachar S. kalapos mester.
Debreczen, piacz-utca 42. (Biederman ház.)

Fele árban!

20-30 cm. kép 15 kor.

== Aluminium fényképek készülnek ==

Verseny fényirdában

Kossuth-utca 24.

Meghívás.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank XXXV-ik rendes közgyűlését

1902. márczius 2-án d. u. 3 órakor saját üzleti helyiségeiben tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak, (azzal a figyelmeztetéssel, hogy részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1901. üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása a nyereség iránti határozat.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Két, sorrend szerint kilépő igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg s az ezekre vonatkozó adatok, folyó évi február hó 21-ikétől kezdve az intézet helyiségeiben az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Tölgyfa szőlőkarók

kaphatók 4, 5, 6, 7 suk hosszú Hegedüs Emil tűzifaraktárában. Arany-János-u. 16.

Egy régi jóforgalmu fűszer-üzlet május elsőre kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal. Honvéd-utca 38.

15 hold föld tanyaépülettel eladó. — Ért. kezhetni Dobozi-u. 5.

Állást keres közép iskolát végzett fiatal nő ember elfogad iroda, ügynökségi, stb. alkalmazást. Czim Szathmáry Antal, Csillag-utca 28.

Kiadó lakás 3 szoba m. lélkhelyiségekkel vízvezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Elveszett kézi munka. Megtaláló jutalmat kap. Külső-vásártér 9. szám alatt.

Női- és férfi ruhát a legjutányosabban tisztít és javít Elek András Egyháztér 3.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vízü vízvezeték és gázbevezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Tea-vaj Gróf Dezaefi Büdzentmihályi uradalmából 1 kg. frt. 1.20. Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

Nincs párja a Dr. Burger Borsy-főle Pemetefi cukorkának

Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

A Czuczában négy nyilas föld, tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-u. 65. szám.

Kiadó lakás Zápolya-utca 13 szám alatt egy újonnan épült kényelmes uri lakás május 1-sőre kiadó.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház ondódi földjével a levező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky-utca 17 szám, 3 ajtó alatt.

Vizslaköjök angol anyától fehér, sötétbarna foltokkal ötvön forintért eladó. Treastyánszky-nál II. Bőszörmény.

Jó karban levő butorok elköltözés miatt május elsejéig eladó. Bathányi-utca 6 szám.

Eladó zongora Egy jó karban levő zongora kedvező áron eladó. Simonffy utca 40.

Kereskedelmi ügynökségi irodába jó írásu gyakoronok kezdetleges fizetéssel felvétetik. Írásbeli ajánlatok „Gyarornok” czimen a lap kiadóhivatalában küldendők.

Kiadó bolt Csapó u. 22. sz. alatt a Zenede mellett bolthelyiségek kiadók.

Kereselek márcziusra egy egészséges csinosan butorozott szobát, valamely félreesőbb tiszta utcában. Értesítést „hivatalnok” czimen a kiadóba kérek.

Ermelléki külön RIZLING-BOR

1 liter 32 kr.

budai sashegyi, egi villányi, szegszárdi, ménesi veres borok, tokaji asszu, szamorodni. Rusati és mindenféle külföldi borok nagy választékban kaphatók:

Váray József kereskedésében,

Piacz-utca, Városi-bérbház.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-u. 7. a régi szolid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy gazdasági mint konyhakerti és virágmagvakkal gazdagon felszereltem.

Saját érdekében jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, — ha megtekinti magraktárait s meggyőződést szerez czégem kiváló szállítóképeségéről. Mintákkal és új nagy képes árjegyzékkel szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése,
előbb GASZNER KÁROLY.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint Bécsben a fogászat terén a legújabb módszereket elsajátítottam és egy szakképzett fogtechnikust alkalmaztam.

Fogászati műtermekben készítek

Porcellán (yenkins) arany, amalgam és cement töméseket (Plombeok)

fogtechnikai laboratóriumomban

korona és hidmunkákat, (u. n. szájpapláslásküli fogakat) csapfogakat, műfogak- és fogsorokat.

Debreczen, 1902.

Med. univ. Dr. Szász Adolf

fogorvos, Széchenyi-utca 1. sz.

Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep.

A nagyerdei parkban fekvő fürdőtelet kezelésünkbe vévén, tudatjuk, hogy a további átalakításokig is a gőz- és kádfürdőket üzemben tartjuk.

A kádfürdő-helyiségekben már most is berendeztük az összes speciális gyógyfürdőket, ugyanis:

Mór-vasláp fürdőket speciális nóbetegeknek; vas-jódos fürdőket, vörsegeny rápkóros, görvélyes, gyengéjlett stb. betegek és gyermekeknek, és a legkülönbébb bőrbajok ellen, valódi kénes iszap-fürdőt,

csusz. rheuma és meghüleséknél, fenyőfürdőt mellbeteg-k részére: sós fürdőt a bőr bántalmak és női bajok ellen. Nevezett gyógyfürdők orvosi utasítás és felügyelet mellett készítetnek

Gyógyfürdő jegyek csakis a pénztárnál kaphatók. A fürdőbérlek.

Írógép és Mimeograph

sokszorosító készülékhez állandó raktár minden hozzávaló kellékek, u. m. festék-szalag, Carbonpapir, Yostkerék stb. gyári áron

Pongrácz Géza

papirraktárában Debreczen.

ANATHERIN.

A Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari orvos (Bécs)

Anatherin szájvize,

ugy a száját mint fogakat egészségesen tartja s megszünteti a fogfájás, ami szükséges is a táplálkozás és emésztés szempontjából.

Csak akkor való i a készítmény, ha két arany nyomásu jeczekon saját czéggemmel van el látva, 1 üveg ára kor. 2-80.—2.—1.

Az Anatherin fog-crème

ón tubusokban, habnélküli, ezért nem rontja a fogat, de fehéríti s tisztán tartja azt. — Fog r 1. or. 2 fill. Anatherin fogpaszta üvegdobozban 1 kor. 40 fill., csomagban 70 fill., f. gplomba 2 kor., gyógyfűszapp n 60 fill. Kapható: gy. gy-szertár kban, Kontsek Géza, Szent-Királyi Tivadar és más előkelőbb üzletekben.

L. Chylinski György

fényképész műterem

Debreczen, Piacz-utca 41. sz.

Első rangu egészen újonnan berendezett műterem

Legmagasabb helyről kiváló munkáért többször kitüntetve.

Ajánlja legszebb kidolgozású
• szakmába vágó bármilyen képeit, — továbbá fénykép- és platin nagyításokat, aquarella, valamint olajfestésű arcképeket.
Pontos és gyors kiszolgálás!